Velká bitva v malé Trnové

- *před 600 lety lehla Trnová popelem (připomínka historické události)*

Blíží se přelom roku 1419 a 1420. Za vsí Nekmíř, vzdušnou čarou necelých 5 km od nás, se stane významná regionální historická událost, která přímo osudově ovlivní dějiny naší obce.

Na vyvýšeném poli, tam, kde se říká „Na smrtelnici", se odehraje snad 2., ale možná až 12. prosince 1419, anebo dokonce až počátkem ledna 1420, (neboť přesné datum není jisté), vůbec první husitská bitva.

Jan Žižka v ní ze 7 upravených vozů poprvé sešikuje a využije vozovou hradbu. Na ní pak se sotva třísethlavým houfem svých věrných božích bojovníků porazí a zažene na útěk přes 2000 jízdních a pěších plzeňského landfrídu Bohuslava ze Švamberka. V bitvě padne katolický pán Hynek z Nekmíře, přesvědčený odpůrce husitů.

Žižkův oddíl bezprostředně po bitvě vypálí řadu vsí v okolí a poboří 3 tvrze (uvádí se, že Tlucnou, Lozu a Ježlový).

Popelem lehne i naše ves Trnová.

Bude tomu rovných 600 let.

Jak velkou osadou byla tehdy Trnová, kolik měla stavení, kolik zde žilo lidí a jaký měli po této události osud?

Nevíme, o tom historické prameny mlčí. Dozvíme se jen, že spáleniště brzy zarostlo, že vzniklá pustina byla nazývána Trnovskem nebo také Trnoviskem, a že byla jako zboží rozdělena na dva díly s různými vlastníky: na Trnovou (patřící pánům ze Všerub) a Staré Trnovsko (páni z hradu Bělé).

K novému životu se zdejší spálené a pusté dvory probudily až po více než sto letech - v 2. polovině 16. století, a navíc jen na bělském dílu. Ten byl, (bohužel není známo kolika osadníky a na kolika usedlostech), roku 1555 znovu osazen, zatímco všerubský nadále zůstal pustinou...

Teď je ale sobota 17. srpna 2019. V zelené přírodní kulise areálu TJ Trnová se odehraje „Velká bitva v malé Trnové“. Bohatý program skupin historického šermu, který připravila ve spolupráci s obcí a TJ Trnová zdejší Skupina historického šermu Vypito vedená Petrem a Monikou Blažkovými.

Stalo se, nestalo, mohlo se stát… Před přítomnými diváky se začíná odvíjet fiktivní scénický příběh:

Jednoho letního dne léta páně 1419 se setkávají v Trnové dva bratři, vlastníci tohoto zboží, svobodní pánové Jan a Burjan z Gutštejna.

Burjan se nedávno vrátil ze světa. Přijel s ozbrojeným doprovodem zkontrolovat hospodaření na svém trnovském majetku. Zároveň se chce bratrovi pochlubit s jměním získaným v cizině, to má s sebou uložené v nabité truhle.

Uklidněn zneškodněním lapky, pasoucího po truhle, usedá k hodovnímu stolu. Žel, Janem nabízené víno mu nejde pranic po chuti a o kořalce si myslí, že je otrávená.

Při hodokvasu se holedbá svými úspěchy na nedávných rytířských turnajích. Nechává si proto předvádět šermířské souboje Janovy družiny s tím, že pak vyzve na souboj nejudatnějšího z nich a toho, jak jinak, hravě porazí. K tomu vše spěje. V nastalém souboji se však dobere k vítězství po zákeřně a nečestně vedeném boji z jeho strany. Mezi bratry se kvůli tomu strhne krutá hádka končící ostudným vyhnáním Burjana z trnovské návštěvy.

Ten svoji potupu těžce nese a čeká na vhodnou odplatu. Hněvem zaslepený se neváhá spojit s odřadem husitského houfu a po bitvě u Nekmíře vytáhne s nimi na Trnovou.

V několika vlnách se snaží útočící husité za pomoci děl, trebuchetu, žebříků a beranidla dobýt otýněnou tvrz. Udatní trnovští obránci útoky odrazí, ale od vlastní nedopatřením odhozené pochodně vzplane uhájená tvrz a celá vesnice lehne popelem.

Z důvodu uplatnitelnosti údajného středověkého pojištění majetku proti vypálení husity je na místě přítomný letopisec Zdislav přinucen s dýkou pod krkem vytrhnout z kroniky původní hodnověrný zápis o vítězství udatných trnovských obránců. Na novou stránku kroniky ze strachu o svůj holý život napíše a nato hlasitě sdělí užaslým divákům: Na počátku husitských válek, v roce 1419, byla obec Trnová stejně jako okolní tvrze Tlucná, Loza a Ježlový vypálena husitskými vojsky Jana Žižky.

Stalo se, nestalo, mohlo se stát..., že by se díky podvodnému uplatnění pojistné události dostalo do kronik na věky věků zápisu o vypálení Trnové husity, zatímco na udatné trnovské bojovníky bylo zapomenuto?...

Na úvodním vystoupení se spolu s Vypitem podílelo na 50 účinkujících z dalších přizvaných skupin historického šermu: Jednoty panské, Darkess, Srdcového esa, 1. Jihozápadní aliance scénických šermířů, Střelců Plzeň, Abaddonu a Plzeňských templářů.

Pro více než dvě stovky diváků byly v programu dále připraveny Střelci Plzeň ukázky střelby ze středověkých palných zbraní: z píšťal, houfnic, tarasnic, děl a hmoždíře.

Petr Blažek následně zaujal instruktáží o způsobu použití trebuchetu, obléhací zbraně dřevěné konstrukce pracující na principu vahadla, určené k likvidaci budov, hradeb a narušení sevřených formací pěchoty.

Odpolední program doplněný doprovodnými atrakcemi pro děti, prodejem dobových suvenýrů ukončil šermířský turnaj Jednoty panské. Večerní atraktivní ohňová show pak celé středověké klání uzavřela.

Velká bitva v malé Trnové skončila. Připomněla nám zřejmě nejtragičtější událost naší trnovské historie.

Zavedla nás o rovných 600 let proti běhu času, přiblížila nám šermířské turnaje, způsob středověkého válčení i atmosféru bitvy, která zcela jistě nebyla takovou selankou, jak ji scénář opřený o reálnou dějinnou skutečnost vtipně a humorně napsaný a režírovaný představil.

Závěrem pokusu o reportáž z akce si za nás přítomné diváky dovoluji připojit poděkování vystupujícím, organizátorům, sponzorům i všem ostatním, kteří se na zdařilé akci podíleli.

Ladislav Čása, kronikář obce srpen 2019